

SHARTNOMA ASOSIDAGI HARBIYLAR O'RTASIDA JAMOAVIY BIRDAMLIK VA KOMMUNIKATIV KOMPETENTLIKNI RIVOJLANTIRISH

Rafiyev Djamxur Rabbimkulovich

Annotatsiya: Tezisdagi shartnoma asosidagi harbiylar o'rtasida jamoaviy birdamlik va kommunikativ kompetentlikni rivojlantirishga qaratilgan. Harbiy xizmatda muvaffaqiyatli faoliyat yuritish uchun jamoaviy ish va samarali muloqot muhim ahamiyatga ega. Tezisdagi jamoaviy birdamlikni oshirishning nazariy va amaliy jihatlari, shuningdek, kommunikativ kompetentlikni rivojlantirish usullari ko'rib chiqiladi. Harbiy xizmatchilar o'rtasida ishonch va hamkorlikni mustahkamlash, shuningdek, ularning psixologik holatini yaxshilash maqsadida turli treninglar va faoliyatlar taklif etiladi. Ushbu tadbirlar harbiy xizmatchilarni o'zaro munosabatlarini yaxshilashga, stressni boshqarishga va jamoaviy maqsadlarga erishishga yordam beradi.

Kalit so'zlar: Shartnoma asosidagi harbiylar, Jamoaviy birdamlik, Kommunikativ kompetentlik.

Kirish.

Shartnoma asosidagi harbiy xizmat, bugungi kunda ko'plab mamlakatlarda muhim ahamiyatga ega. Ushbu xizmatda harbiy xizmatchilar o'rtasida jamoaviy birdamlik va samarali kommunikativ kompetentlikni rivojlantirish, nafaqat harbiy vazifalarni bajarishda, balki psixologik barqarorlikni ta'minlashda ham muhimdir. Jamoaviy ish va muloqot harbiy xizmatning ajralmas qismlaridir, chunki muvaffaqiyatli operatsiyalar ko'pincha jamoaning birgalikdagi harakati va yaxshi muloqotga bog'liq.

Jamoaviy birdamlik, har bir a'zo o'z rolini anglab, umumiy maqsadga erishish uchun birgalikda harakat qilish qobiliyatidir. Harbiy xizmatda bu, asosan, quyidagi omillar bilan bog'liq: Jamoa a'zolari o'rtasida ishonchni rivojlantirish, ularning bir-biriga bo'lgan hurmatini oshiradi. Ishonch muhitida harbiy xizmatchilar o'z fikrlarini erkin ifoda etishlari va bir-birlarini qo'llab-quvvatlashlari mumkin. Harbiy xizmatda o'zaro yordam ko'rsatish, jamoaviy birdamlikni oshiradi. Har bir a'zo o'z vazifasini bajarish bilan birga, boshqa a'zolarining muvaffaqiyati uchun ham javobgarlik his qiladi. Jamoaning umumiy maqsadi bo'lishi, har bir a'zoni birlashtiradi va ularni bir yo'nalishda harakat qilishga undaydi. Harbiy missiyalar ko'pincha murakkab bo'lib, jamoa a'zolari bitta maqsad yo'lida ishlashlari zarur.

Kommunikativ kompetentlik, shuningdek, harbiy xizmatchilar o'rtasida

muvaffaqiyatli muloqot qilish qobiliyatidir. Bu qobiliyat quyidagi jihatlarni o'z ichiga oladi: Samarali muloqot uchun tinglash juda muhimdir. Harbiy xizmatchilar o'zaro fikr almashishda bir-birlarini tinglashlari va tushunishlari kerak. O'z fikrlarini aniq va tushunarli tarzda ifoda etish, jamoa ichidagi noaniqliklarni kamaytiradi. Harbiy xizmatchilar o'z fikrlarini ochiq va aniq bayon etishlari zarur. Muloqot jarayonida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan noaniqliklarni hal qilish qobiliyati, jamoaning muvaffaqiyatli faoliyat yuritishi uchun muhimdir. Harbiy xizmatchilar o'zaro munosabatlarda yuzaga keladigan muammolarni tezda hal qilishlari kerak. Harbiy xizmatchilar uchun maxsus treninglar tashkil etish, jamoaviy birdamlikni oshirishning samarali usullaridan biridir. Ushbu treninglar jamoa a'zolarini birlashtirishga, ishonchni oshirishga va o'zaro yordam ko'rsatishga qaratilgan bo'lishi kerak. Harbiy vazifalarni simulyatsiya qilish orqali jamoaning ish faoliyatini sinovdan o'tkazish mumkin. Bu jarayonda harbiy xizmatchilar o'zaro muloqot qilish va birgalikda harakat qilish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

Turli xil guruh faoliyatlari, masalan, sport musobaqalari yoki jamoaviy o'yinlar, jamoaviy birdamlikni rivojlantirishda yordam beradi. Ushbu faoliyatlar orqali harbiy xizmatchilar o'zaro munosabatlarini mustahkamlashlari mumkin. Muloqot ko'nikmalarini rivojlantirish uchun maxsus treninglar o'tkazish zarur. Ushbu treninglar tinglash, aniq ifoda va noaniqliklarni hal qilish kabi ko'nikmalarni rivojlantirishga qaratilgan bo'lishi kerak. Jamoa ichida raqobatbardosh vazifalar tashkil etish, harbiy xizmatchilar o'rtasida samarali muloqotni rag'batlantiradi. Bu jarayonda ular o'zaro fikr almashish va muammolarni birgalikda hal qilish imkoniyatiga ega bo'lishadi. Harbiy xizmatchilarning bir-biriga beradigan feedbacklari, ularning muloqot ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Bu jarayon orqali ular o'zaro munosabatlarini yaxshilash imkoniyatiga ega bo'lishadi.

Jamoaviy birdamlik va kommunikativ kompetentlik shartnoma asosidagi harbiylar uchun juda muhimdir. Ushbu ko'nikmalarni rivojlantirish, harbiy xizmatda muvaffaqiyatli faoliyat yuritish uchun zarurdir. Treninglar, simulyatsiyalar va guruh faoliyatlari orqali harbiy xizmatchilar o'rtasida ishonch va hamkorlikni mustahkamlash mumkin. Muloqot treninglari va raqobatbardosh vazifalar esa kommunikativ kompetentlikni oshirishga yordam beradi. Natijada, ushbu jarayonlar harbiy xizmatchilarning psixologik salomatligini yaxshilashga va ularning umumiy maqsadlarga erishishiga yordam beradi. Harbiy sohada muvaffaqiyat va samaradorlik uchun jamoaviy birdamlik va kommunikativ kompetentlik muhim ahamiyatga ega. Bu ikki unsur bir-biri bilan uzviy bog'liq bo'lib, harbiylar o'rtasida yaxshi muvofiqlik, tushunish va hamkorlikni ta'minlaydi. Shartnoma asosida harbiylar o'rtasida bu kompetentliklarni rivojlantirish uchun keskin ehtiyoj mavjud bo'lib, buning

uchun keng ko‘lamli dasturlar va metodologiyalar ishlab chiqilishi zarur.

Jamoaviy birdamlik – bu harbiylar orasida yagona maqsad, hamfikrlik va birgalikda harakat qilish qobiliyatidir. Bu, o‘z navbatida, harbiylarning o‘zaro ishonchi, hamjihatligi va madaniyatini mustahkamlashga yordam beradi. Jamoaviy birdamlik shakllanishi uchun o‘quv mashg‘ulotlari, treninglar va mashqlar orqali muhit yaratish muhimdir. Bu jarayonlarda harbiylar o‘zaro tushunish, hurmat va ishonch hosil qilish uchun jamoaviy majmualar, guruh ishlari va fikr almashish platformalaridan foydalaniladi. Kommunikativ kompetentlik esa, harbiylar o‘rtasida to‘g‘ri va samarali muloqotni ta‘minlari uchun zarur bo‘lgan qobiliyatlar jamiyatidir. Bu shaxslararo, guruhlararo va komandalararo muloqotni to‘g‘ri tashkil qilish, tushunishni ta‘minlash va muhim axborotni aniq yetkazishni o‘z ichiga oladi. Kommunikativ kompetentlikni rivojlantirish uchun talabalar va harbiylar uchun maxsus treninglar, rolli o‘yinlar, suhbatlar va yozma va og‘zaki taqdimotlar tashkil qilinadi.

Shartnoma asosida harbiylar o‘rtasida jamoaviy birdamlik va kommunikativ kompetentlikni rivojlantirish uchun aktiv va doimiy ishlanmalar, treninglar, amaliy mashg‘ulotlar va psixologik tayyorgarlik talab etiladi. Bu jarayonlar nafaqat harbiylarning shaxsiy sifatlarini oshirishga yordam beradi, balki jamoaning umumiy muvaffaqiyatiga ham katta hissa qo‘shadi. Mutaxassislar, o‘qituvchilar va rahbarlar bu sohada strategik yondashuvlarni ishlab chiqib, uni harbiy tashkilotlar faoliyatiga tatbiq etishlari zarur, bu esa harbiylarning jangovar quvvatini oshirish va xavfsizlikni ta‘minlashga xizmat qiladi.

Xulosa.

Shartnoma asosidagi harbiy xizmatchilar o‘rtasida jamoaviy birdamlik va kommunikativ kompetentlikni rivojlantirish ularning samarali faoliyat yuritishi, intizomni mustahkamlash va ruhiy sog‘ligini saqlash uchun zarurdir. Harbiy jamoaning o‘ziga xos iyerarxik tuzilishi va yuqori talabchanligi kommunikatsiya va hamjihatlikni murakkablashtirishi mumkin. Shu sababli, treninglar, jamoaviy mashg‘ulotlar, ochiq muloqot madaniyatini shakllantirish va liderlik qobiliyatlarini rivojlantirish orqali xizmatchilarda o‘zaro ishonch, tushunish va hamkorlik ruhini oshirish lozim. Bu esa jamoaviy samaradorlikni ko‘tarib, umumiy maqsadlarga erishishda muhim rol o‘ynaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Abdullayev J. Harbiy jamoalar psixologiyasi: Birdamlik va hamkorlikni shakllantirish. – "O‘zbekiston milliy ensiklopediyasi" davlat ilmiy nashriyoti, 2017. – 165-b.

2. Akramov M. R. Shartnoma asosidagi harbiy xizmatchilarning ijtimoiy-psixologik moslashuvi va jamoaviy munosabatlar. – "Fan va texnologiya" nashriyoti, 2018. – 135-b.
3. Haydarov F. I., Xalilova N. I. Harbiy psixologiya va pedagogika: Jamoaviylikni rivojlantirish va kommunikativ ko‘nikmalar. – O‘zbekiston Respublikasi IIV Akademiyasi nashriyoti, 2015. – 175-b.
4. Karimova V. M. Ijtimoiy psixologiya: Jamoalararo munosabatlar va kommunikatsiya mexanizmlari. – "Sharq" nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi, 2012. – 245-b.
5. Qosimov M. S. Harbiy boshqaruv va psixologiya: Jamoaviy samaradorlikni oshirish strategiyalari. – "O‘zbekiston" nashriyoti, 2019. – 185-b.
6. Zaripov B. A. Harbiy jamoada kommunikativ ko‘nikmalar va hamjihatlikni rivojlantirish. – "O‘qituvchi", 2017. – 145-b.